

Fra: Halsør, Tale
Sendt: 25. oktober 2023 15:19
Til: Postmottak KLD
Emne: 23/4257 - Høringsvar til forslag til ny lov om bærekraftige produkter og verdikjeder

Vi viser til høringsbrev fra 30. juni 2023 om høring av forslag til ny lov om bærekraftige produkter og verdikjeder. Vi viser videre til vår korrespondanse hvor vi ba om å få utsatt frist for å levere vårt svar. Bergen kommune takker for muligheten til å sende vårt høringsvar, selv om fristen for høringen var 1. oktober.

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 18.10.2023 sak 344/23 og fattet følgende vedtak:

Bergen kommune avgir høringsuttalelse til forslag til en ny lov om bærekraftige produkter og verdikjeder slik den fremkommer av byrådets forslag.

Nedenfor følger kommunens uttale i tråd med ovennevnte.

Bergen kommune støtter innføringen av et regelverk for å sikre bærekraftige produkter og verdikjeder. Bergen kommune har i Grønn strategi – Klimastrategi for Bergen 2022-2030 satt seg ambisiøse klimamål både knyttet til reduksjon av direkte klimagassutslipp og overgang til sirkulær økonomi. For å lykkes i dette arbeidet er vi avhengige av et effektivt rammeverk som sikrer utviklingen av mer bærekraftige produkter og verdikjeder som støtter opp under disse målsettingene.

Gjennom det gjeldende økodesigndirektivet har vi sett hvordan regelverket har vært en svært viktig driver i utviklingen av mest mulig energieffektive produkter på markedet, og EU har over lengre tid jobbet med et omfattende reguleringsarbeid for å sikre:

- Bedre produkter som både har mer bærekraftige egenskaper i seg selv, og et livsløp med lavt klima- og miljøfotavtrykk.
- Mer bærekraftig forbruk av produkter og et effektivt fungerende marked for de bærekraftige produktene og valgene.
- Økt bruk av sekundær råvare og et mer bærekraftig produksjons- og forbruksmønster.

Vår vurdering er at forslaget som foreligger vil muliggjøre det videre arbeidet med et forsterket produktrammeverk og sikre at relevant EU-lovgivning kan implementeres norsk rett på en effektiv måte.

Bergen kommune mener det er en styrke at loven inkluderer verdikjeder. I det videre arbeidet med bærekraftige produkter og verdikjeder ønsker Bergen kommune at følgende momenter vektlegges:

- Verktøy for måloppnåelse

Uten et helhetlig regelverk for bærekraftige produkter og verdikjeder vil det være umulig å nå allerede vedtatte sorterings- og materialgjenvinningsmål. Offentlige anskaffelser er per i dag det viktigste verktøyet Bergen kommune kan bruke for å etterspørre bærekraftige produkter. Tilrettelegging for sammenligning av produkter for å kunne gjøre mer bevisste og ansvarlige valg ved anskaffelser kan bidra til kommunenes reduksjon av klima- og miljøfotavtrykk i betydelig grad. Godt definerte og sammenlignbare egenskaper for ulike produktgrupper vil også bidra til spesifisering av tydelige og oppnåelige klima- og miljøkrav i våre anskaffelser. Det vil være viktige at det helhetlige regelverket blir

implementert raskt og at ansvarlige produsenter får ansvar for langt større deler av verdikjeden til egne produkter enn i dagens system.

- Lokale, sirkulære verdikjeder

Bergen kommune ønsker utvikling av en lokal, sirkulær økonomi. Vi håper betydningen av lokale verdikjeder gjenspeiles direkte eller indirekte gjennom produktets egenskaper, eller eksempelvis gjennom klimagassutslipp fra transport av varer i klimafotavtrykket. Andre gevinster med bruk av lokale produsenter kan være tilgang til kortreiste reservedeler, lokal reparasjon og andre faglige tjenester, noe som også har betydning for god beredskap. Det er en fare for at dokumentasjonskravene og systemene som utvikles vil favorisere større bedrifter og at de sirkulære verdikjedene som utvikles blir globale. Bergen kommune vil vektlegge betydningen av at fremtidig regelverk ikke hindrer etableringen av små og mellomstore bedrifter og en lokal omsetning av annenhåndsprodukter, deler, materialer og råstoff og etablering av nødvendige og lokale forretningsmodeller for sirkulærøkonomien. Vi ønsker ikke at dokumentasjonskrav hindrer innovasjon og ber om at små og mellomstore bedrifter, og særlig de som opererer i annenhåndsmarkeder får fritak fra omfattende dokumentasjonskrav frem til nødvendige standarder og informasjonskanaler er etablert og lett tilgjengelig.

- Data og forbrukerinformasjon

Lovforslaget vil bidra til å sikre forbrukeren mer informasjon om produktenes egenskaper knyttet til bærekraft og verdikjeder. Det vil være viktig at denne kan presenteres på en måte som er enkelt tilgjengelig, og belyser produktenes bærekraftsegenskaper på oversiktlig, korrekt og forståelig måte. Introduksjon av digitale produktpass (e.l.) kan være veldig fordelaktig og ha positiv innvirkning for å kunne sammenligne og velge produkter på en mer bevisst måte. Det er viktig at produktinformasjonen er enkel å forstå og sammenligne. Vår erfaring med dagens EPD-er (Environmental Product Datasheet) tilsier at informasjon de inneholder ofte er vanskelig å lese og forstå for de som ikke er kjent med metodologien og relevante ISO-standarder.

Bergen kommune er også særlig opptatt av at informasjonen må gjøres tilgjengelig slik at den kan komme lokalsamfunnet til gode og kan bidra til utviklingen av lokale verdikjeder. Som kommune mangler vi i dag data og indikatorer for sirkulær økonomi utover avfallshåndtering. I det videre arbeidet med regelverket ber vi om at kommunes og regionenes behov for informasjon og relevante data tas med i vurderingene.

- Kommunikasjon og gode, helhetlige prosesser

Forslag til Lov om bærekraftige produkter er overordnet, og vil følges opp av en stor mengde nye rettsakter. Bergen kommune er opptatt av at regelverket som skal utvikles fremover må utformes og publiseres på en måte som sikrer både forbrukerne og næringsliv enkel og tilgjengelig informasjon. I tillegg er kompleksiteten i regelverket stor og utviklingen forankret i et mangfold av ulike rettsakter. Det er viktig at det legges opp til en prosess som er samordnet og helhetlig. EUs eget system er ikke et godt eksempel til etterfølgelse her. Bergen kommune ønsker at det legges opp til bedre og mer inkluderende prosesser i utformingen av regelverket der utviklingen i større grad kan diskuteres med ulike myndighetsnivåer og aktører. Vi ønsker også å peke på at det er avgjørende at skatte- og avgiftspolitikken følger regelverket for bærekraftige produkter og verdikjeder for å sikre at regelverket får ønskede resultater.

For Bergen kommune er det viktig at operasjonaliseringsprosessen starter tidlig og at vi får mulighet til å omstille våre interne prosesser til å kunne tilfredsstille nye krav. Produkter med lengre levetid vil eksempelvis medføre større behov for reparasjon og vedlikehold. For kommunen kan det bety behov for

anskaffelse av ny kompetanse og lagringsplass for deler. Videre kan introdusering av nye krav og dokumentasjon tilknyttet bærekraftige produkter og bærekraftige anskaffelser kreve kompetanseøkning hos kommunens ansatte, slik at rammeverk og tilgjengelige verktøy er benyttet på en riktig måte under anskaffelsen.

Beste helsing

Tale Severina Halsør

Rådgjevar

Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling

Seksjon klima, miljø og samfunn

Bergen kommune

Postboks 7700 | 5020 Bergen

Telefon +47 408 18 123

E-post tale.halsor@bergen.kommune.no

www.bergen.kommune.no

[Facebook](#) | [Twitter](#)

